

TALLINNA KAITSEALUSTE PUUDE SEISUNDI HINNANG

Töö eesmärk ja metoodika

Käesoleva töö eesmärgiks oli hinnata Tallinnas kasvavate looduskaitsealuste puude tervislikku seisundit ning anda soovituselised esmasteks hooldustöödeks. Lisaks esitatakse uusimad andmed puude välismõõtmete kohta.

Puudel täpsustati liigiline kuuluvus, mõõdeti rinnasümberruudut ja kõrgus. Puude tervislikku seisundit hinnati vastavalt töö autori koostatud metoodikale¹, mis põhineb rahvusvaheliselt kasutataval puude visuaalse hindamise (VTA) meetodil. Välise, silmaga nähtavate tundemärkide järgi hinnati eraldi juurestiku, tüve ja võra seisundit, selgitades välja kasvukeskkonnast, hooldusest ning kahjustajatest põhjustatud kõrvalekalded nende välisilmes ning talituses. Puu üksikosade seisundi põhjal anti koondhinnang puu seisundile. Abivahenditena kasutati binoklit (võras esinevate haiguste ja vigastuste kindlakstegemisel) ning nuga (tüve ja juurekaela kahjustuste uurimisel). Olulisemad haigustunnused ja kahjustused fotograferiti. Koondhinnangu andmisel arvestati kõigi välitöödel tuvastatud mõjurite ohtlikkust puu seis- ja murdumiskindlusele.

Tervisliku seisundi hindamise skaala on 4-astmeline:

Terve ja elujõuline puu (seisundi hinne 1) on liigile omase kasvukuju ja tunnustega. Puuduvad nähtavad mädaniku- või haigustunnused. Esineda võivad üksikud kinnikasvavad mehaanilised vigastused või oksalõikehaavad, samuti üksikud kuivanud oksad võra alumises osas.

Kergelt kahjustatud, veel elujõuline puu (seisundi hinne 2) – esinevad mikroorganismidest või kasvukeskkonnast või valest hooldusest tingitud kasvuhäired ja paiksed kahjustuskolded, mis õige hoolduse korral ei halvenda puu seisundit. Puu juurdekasv on kergelt pidurdunud ning kuivanud oksad esinevad kogu võras.

Kahjustatud, väheneva elujõuga puu (seisundi hinne 3) võra on hõrenenud ning elusvõra on suhteliselt väike. Kambiumi- või puiduvigastused on suuremad kui 1/3 tüve läbimõõdust. Tüvemädanik hõlmab kuni 2/3 tüve läbimõõdust. Kuni 1/3 juurestikust on pöördumatult kahjustatud või eemaldatud.

Tugevasti kahjustatud, ohtlik, surnud puu (seisundi hinne 4) – enamus võrast või peajuurtest on tugevasti kahjustatud, eemaldatud või kuivanud. Tüvemädanik hõlmab üle 2/3 tüve läbimõõdust. Esinevad ulatuslikud juurte- või tüvevigastused, mis võivad põhjustada puu murdumise. Puu on ohtlikult viltu vajunud või kuivanud.

¹ Sulev Järve. Kuressaare vanalinna kõrghaljastuse seisundi hindamine ja hooldusjuhiste määramine looduskeskonna säilitamiseks. Kuressaare-Tallinn, 2012. Käsikiri Saaremaa Vallavaltsuses ja autori valduses.

Hooldussoovitused

Hinnangu tulemuste põhjal anti soovitused esmasteks hooldustöödeks. Hooldusjuhiste määramisel on arvestatud eelkõige puude läheduses liiklejate ning elanike ohutuse tagamisega, samuti vajadusega säilitada väärtuslike elujõud ning dekoratiivsus.

Enne hooldustööde kavandamist soovitati mitmel puu puhul tööde vajaduse ja mahu hindamiseks lisauuringute läbiviimist resitograafi või tomograafia.

Peamised hooldustööd on:

- võra vähendamine. Selleks kärbitakse ladvaharusid ja/või pikemaid külgoxi mõne meetri võrra sobiva elujõulise külgoxani;
- võra puhastamine kuivanud ja murdumisohtlikest okstest;
- murdumis- või rebenemisohtlike harude toestamine spetsiaalsete tugivöödega.

Töö tulemused esitati objektide kaupa koondtabelis. Eraldi failis on igast puust ja kahjustustest tehtud fotod.

Kuupäev digiallkirjas

Sulev Järve
arborist-konsultant
Dendro SJ OÜ
info@dendro.ee